

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅRSREDOVISNING

2019

Vetenskap & Allmänhet

CISSI HAR ORDET

TILLSAMMANS GÖR VI VETENSKAP TILLGÄNGLIG FÖR ALLA

När detta skrivs är världen och vardagen präglad av Covid-19-pandemin. För att klara av denna globala utmaning behövs samarbete och solidaritet, eget ansvarstagande och mängder av forskning. Förståelse och förtroende för vetenskaplig kunskap är en grundläggande förutsättning. Därför är det nödvändigt att forskningen är tillgänglig, transparent och i dialog med andra delar av samhället. Vetenskap & Allmänhet, VA, arbetar sedan år 2002 för att åstadkomma just det.

Under 2020 genomför VA bland annat en studie av hur människor nås av och uppfattar information om det nya coronaviruset och den pågående pandemin. Vi samordnar också den nationella vetenskapsfestivalen ForskarFredag för femtonde året och genomför medborgarforskningsprojektet Svinnkollen där elever och forskare undersöker, visualiserar och minskar matsvinnet i skolmatsalar.

VA är ett brett och växande nätverk av organisationer och personer som vill främja dialog och öppenhet mellan forskare, allmänhet och samhället i stort. Tillsammans förverkligar vi visionen: Vetenskap tillgänglig för alla – och arbetar för att världen också tar den till sig.

Trevlig läsning!

Cissi Askwall, generalsekreterare
Vetenskap & Allmänhet, VA

VAs generalsekreterare **Cissi Askwall**.
Foto: Gustaf Waesterberg

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

VERKSAMHETEN	sid. 4.
---------------------------	----------------

MÅL 1

Allmänheten ska ha kunskap om vad vetenskap är, förstå hur forskning fungerar och vilken roll den spelar i samhället	sid. 6.
--	----------------

MÅL 2

Verksamma i utbildnings- och forskningssystemet ska ha kunskap om:	
- allmänhetens attityder till forskning	
- vikten av dialog och samverkan med samhället	
- metoder för kommunikation om forskning.....	sid. 12.

MÅL 3

Beslutsfattare tar del av vetenskap, ser värdet av dialog mellan forskning och samhälle, och agerar därefter.....	sid. 18.
---	-----------------

MÅL 4

VAs roll som expertorganisation inom dialog, forskningskommunikation och samverkan fortsätter att stärkas nationellt och internationellt.....	sid 20.
---	----------------

MÅL 5

VAs medlemmar ska vara en mångfald av samhällsaktörer. VA ska erbjuda något av värde för samtliga medlemmar.....	sid. 22.
--	-----------------

STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI	sid. 25.
---	-----------------

ÅRSREDOVISNING	sid. 28.
-----------------------------	-----------------

Resultaträkning.....	sid. 29.
Balansräkning.....	sid. 30.
Tilläggsupplysningar – Noter.....	sid.31.

VERKSAMHETEN

ALLMÄNT

Vetenskap & Allmänhet, VA, är en ideell förening och expertorganisation för dialog, kommunikation och samverkan kring forskning. Föreningens ändamål är att främja dialog och öppenhet mellan allmänhet och forskare.

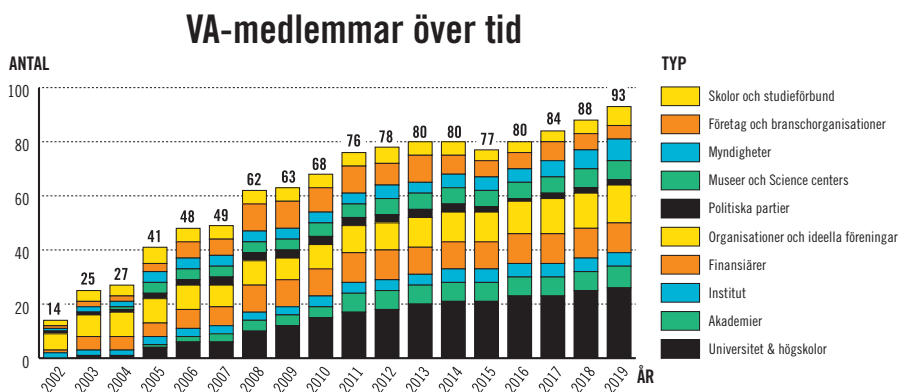
VA:s VISION

Vetenskap tillgänglig för alla.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

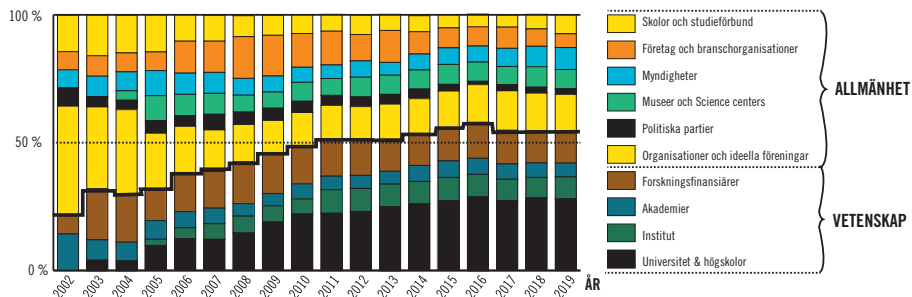
Föreningen bildades den 29 januari 2002 och fullbordade 2019 sitt sjuttonde hela verksamhetsår. Medlemmarna företräder såväl vetenskapen som samhället i stort. **Organisationsmedlemmarna var 87 vid årets ingång och 93 vid årets slut.** VA har därtill ett 40-tal **individuella medlemmar.**

MEDLEMMAR

Antal organisationsmedlemmar i VA över tid. Illustration: Lotta W Tomasson/VA

Andel VA-medlemmar efter typ och över tid.

Andel i procent av de olika typerna av organisationer som är medlemmar i VA. Illustration: Lotta W Tomsson//VA

MÅL OCH STRATEGI

Medlemmarna, styrelsen och kansliet har involverats i att utarbeta en långsiktig strategi för VA. Denna fastställdes av styrelsen senast i april 2019 och har **fem övergripande mål**.

Strategier för att uppnå målen är främst:

- **KUNSKAPSUTVECKLING** genom opinionsundersökningar, studier och projekt.
- **AKTIVITETER** i nya former som rör forskning och forskningskommunikation.
- **KOMMUNIKATION** av egna och andras kunskaper och erfarenheter.
- **PÅVERKANSARBETE** genom skrivelser, remissvar, debattinlägg och dialog med beslutsfattare.

Årets verksamhet redovisas i nästa avsnitt utifrån vilket av de fem målen som varje del främst har bidragit till.

Några av VAs medarbetare under **VA-dagen 2019: Från samtal till samverkan**. Lotta W Tomsson, Martin Bergman, Lena Söderström, Maria Hagardt, Helen Garrison och Anders Sahlman. Foto: Ben Libberton//VA

MÅL 1:

ALLMÄNHETEN SKA HA KUNSKAP OM VAD VETENSKAP ÄR, FÖRSTÅ HUR FORSKNING FUNGERAR OCH VILKEN ROLL DEN SPELAR I SAMHÄLLET

FORSKARFREDAG

Den årliga vetenskapsfestivalen ägde rum den 27–28 september 2019 på 30 orter i Sverige och hade tema **Rymden och jag**. VA koordinerade evenemangen, som är en del av European Researchers' Night. Samordningen av ForskarFredag finansierades genom bidrag från EU och 14 svenska organisationer.

Syfte:

- Visa upp forskning och innovation som bedrivs i hela Sverige, inom alla forskningsområden och discipliner,
- Skapa mötesplatser och öka dialogen mellan forskare och alla som är nyfikna på forskning och innovation,
- Stimulera intresset för högre utbildning, forskning och innovation hos unga,
- Visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur det är att jobba som forskare,
- Visa på forskningens och innovationernas betydelse i vardagen och för samhället.

Resultat:

- 17 122 besökare
- 550 forskare
- 260 bidrag till videotävlingen *Fånga kemins grundläggande beståndsdelar*. Tävlingen organiserades av ForskarFredag, IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, Kemilärarnas resurscentrum (KRC), Svenska nationalkommittén för kemi och Svenska Kemisamfundet.

ForskarFredag 2019 – slutrapport (VA-rapport 2020:1) sammanfattar resultaten.

ForskarFredag på Molekylverkstan i Stenungsund överst och ForskarFredag i Umeå på Kemiskt Biologiskt Centrum underst. *Foto: Molekylverkstan och Mattias Petterson/Umeå universitet.*

STJÄRNFÖRSÖKET

Som en del av ForskarFredag genomförde VA ett massexperiment i samarbete med Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Nationellt resurscentrum för fysik, Rymdstyrelsen, Svenska Astronomiska Sällskapet, Umevatoriet och Vetenskapens hus. Tiotusentals elever, scouter och privatpersoner testade en ny metod att mäta ljusföroreningar genom att räkna stjärnor på kvällshimlen.

Projektet är ett exempel på medborgarforskning och genomfördes även av samarbetspartners i Irland, Storbritannien och Spanien efter att ha presenterats på *EUSEAs* (European Science Engagement Association) och *Ecsites* (the European Network of Science Centers and Museums) årskonferenser. Stjärnförsöket gick också till final i tävlingen *Falling Walls Engage 2019* i Berlin.

Massexperimentet 2019 genomfördes med stöd av Formas, Rymdstyrelsen och ForskarFredag via EU:s forsknings- och innovationsprogram Horisont 2020.

Foto: Mattias Pettersson/Umeå universitet.

NYCKELPIGEFÖRSÖKET

Resultaten av 2018 års massexperiment publicerades under året i **Nyckelpigeförsökets slutrapport – ForskarFredags Massexperiment 2018** (VA-rapport 2019:5).

NYHETSVÄRDERAREN

Före riksdagsvalet 2018 analyserade cirka 10 000 elever källkritiskt nyheter om valet i sina sociala medieflöden. Resultaten presenterades i rapporten **Nyhetsvärderaren Valspecial – Ungdomar granskar politiska nyheter** (VA-rapport 2019:4).

Projektet är ett samarbete mellan Uppsala universitet, RISE Interactive och VA, som fortsatte under året. En vetenskaplig artikel, *Swedish teenagers' difficulties and abilities to determine digital news credibility*, publicerades i Nordicom Review, och en om *Diversity and Credibility in Young People's News Feeds: A Foundation for Teaching and Learning Citizenship in a Digital Era* publicerades i Journal of Social Science Education. Nyhetsvärderaren fanns även med på *Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens 100-lista över svensk forskning med potential att skapa samhällsnyttiga och affärsmässiga innovationer*.

ARCS – Arenas for Co-operation through Citizen Science

VA är partner i ARCS-projektet som 2018 – 2020 utvecklar en *webbportal* och ett virtuellt kunskapscentrum för medborgarforskning i Sverige. Projektet koordineras av Göteborgs universitet och arbetar med standardiseringar och datakvalitet, etik, teknikimplementering och kommunikation; det sistnämnda är VAs ansvarsområde.

Slutrapport
Nyckelpigeförsöket

FORSKARFREDAGS
MASSEXPERIMENT 2018

VA-RAPPORT 2019.5

Ungdomar granskar
politiska nyheter

EU-CITIZEN.SCIENCE

VA är partner i EU-Citizen.Science som 2019–2021 utforskar och stödjer medborgarforskning i Europa och som koordineras av Museum für Naturkunde i Berlin

Projektet utvecklar en *webbportal* som ska bli en resurs och samlingsplats för alla europeiska aktörer inom medborgarforskning. Projektet skapar samma slags resurs för Europa som ARCS gör i Sverige. De båda projekten samarbetar.

BLOOM – Boosting European citizens' knowledge and awareness of bioeconomy research and innovation

Bloom-projektet anordnar dialogmöten om bioekonomi, pågår 2017–2020 och koordineras av Zentrum für Soziale Innovation i Wien.

Under året har VA som projektpartner medverkat i en rad konferenser, arrangerat workshops och aktiviteter, bland annat vid *Bioekonomiriksdagen* och *Järvaveckan*.

FORSKNING.FRAMSYN

VA medverkade i ett samarbete med Forskning & Framsteg och Vetenskapsrådet för att undersöka möjligheterna att stärka och vidareutveckla kanaler för vetenskapsjournalistik, populärvetenskap och forskningskommunikation för den svenska allmänheten och andra grupper utanför akademien. Arbetet

innebar *kartläggning och intervjuer* med svenska och utländska aktörer, liksom *identifiering och beskrivning* av plattformar och samarbeten i Europa.

RETHINK

VA är med i EU-projektet Rethink som 2019–2021 kartlägger och utvecklar forskningskommunikation i Europa och ska mynna ut i strategier, rekommendationer och utbildningsmöjligheter för att kunna ”rethink science communication”. Projektet koordineras av Vrije Universiteit Amsterdam. VAs roll är bland annat att genomföra *rundabordsamtal* och bistå med *datainsamling*.

Malin Viola Wennberg på Mistra Future Fashion, RISE, samtalande med VAs Lotta W Tomasson under **Järvaveckan 2019** i en Science Espresso om textilindustrins klimatpåverkan och att en övergång till cirkulär **bioekonomi** är ett måste för en mer hållbar värld. Foto: VA

MÅL 2:

VERKSAMMA I UTBILDNINGS- OCH FORSKNINGSSYSTEMET SKA HA KUNSKAP OM:

- ALLMÄNHETENS ATTITYDER TILL FORSKNING
- VIKTEN AV DIALOG OCH SAMVERKAN MED SAMHÄLLET
- METODER FÖR KOMMUNIKATION OM FORSKNING

VA-BAROMETERN

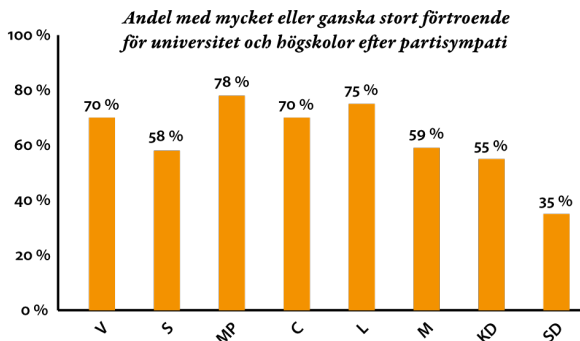
För att följa den svenska allmänhetens attityder till forskning och forskare har opinionsundersökningen VA-barometern genomförts för artonde gången. Resultaten sammanfattas i rapporten **VA-barometern 2019/20** (*VA-rapport 2019:9*), som även finns på engelska.

Rapporten presenterades och diskuterades vid ett *frukostseminarium* den 12 december 2019 på Nobelmuseet i Stockholm.

VETENSKAPEN I SAMHÄLLET (ViS)

I projektet Vetenskapen i smahället, ViS, undersöker VA och SOM-institutet vid Göteborgs universitet sedan 2002 årligen synen på forskning i Sverige. I juni presenterades de senaste resultaten i rapporten **Vetenskapen i Samhället – resultat från SOM-undersökningen 2018** (*VA-rapport 2019:6*).

Svenska folket har ett stabilt förtroende för landets lärosäten och förtroendet för forskare noteras en ny rekordnivå. Men det finns stora skillnader mellan olika grupper, där det tycks finnas ett samband med politiska åsikter. *Illustration från VA-rapport 2019:6.*

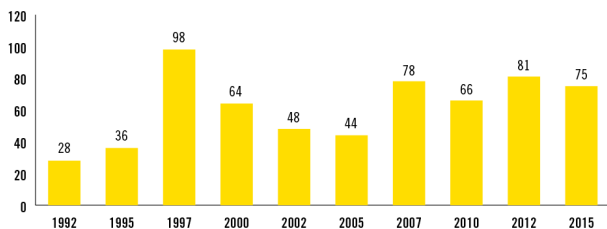
Inom ViS-projektet har också medias bevakning av forskning undersökts. Under året publicerades rapporterna:

- **Lika barn debattera mest – forskares medverkan på DN Debatt 1992–2015** (VA-rapport 2019:2) som även presenterades i ett DN Debatt-inlägg
- **Bakom rubrikerna – Intervjuer med 12 journalister om att bevaka forskning** (VA-rapport 2019:3)
- **Forskning i svensk press 1995–2015 – en innehållsanalys** (VA-rapport 2019:7)

Studierna genomfördes med stöd av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond samt Anne-Marie och Gustaf Anders stiftelse för mediaforskning.

Antal artiklar om forskning på DN Debatt 1992–2015.

Få kvinnliga forskare hörs i debatten. Manliga forskare, stora universitet och samhällsvetenskap är vad som syns mest på Dagens Nyheters debattsida DN Debatt. Det visar VA-rapporten **Lika barn debattera mest – forskares medverkan på DN Debatt 1992–2015**. Resultaten kan ses som en uppmaning till en bredare grupp forskare att delta i samhällsdebatten. *Illustration från VA-rapport 2019:2.*

Som en del av ViS påbörjades 2019 en studie i flera delar som söker förklaringar till varför många saknar uppfattning om humaniora och studerar sätt att råda bot på det. En vetenskaplig artikel har publicerats i *Journal of Science Communication* om faktorer som stärker respektive skadar förtroendet för forskning och forskare, kallad *Telling it straight – a focus group study on narratives affecting public confidence in science*.

JAG VILL MEN HINNER INTE – forskares syn på kommunikation och öppen vetenskap

I september presenterades resultaten av den kvantitativa studien **Jag vill men hinner inte – forskares syn på kommunikation och öppen vetenskap** (*VA-rapport 2019:8*) vid ett välbesökt *seminarium* i Stockholm där bl.a. ministern för högre utbildning och forskning medverkade.

Studien gjordes i samarbete med Vetenskapsrådet, Vinnova, Forte, Formas och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond.

ORION – Open Science, Open Responsible Research and Innovation to further Outstanding Knowledge

EU-projektet ORION ska främja öppen vetenskap och RRI, ansvarsfull forskning och innovation, i forskande och forskningsfinansierande organisationer. VA är partner i projektet som koordineras av Centre for Genomic Regulation i Barcelona och pågår 2017–2021. ORION och öppen vetenskap var temat både för VAs *Almedalsseminarium* och för två *workshopar* i september och oktober.

SCISHOPS - Enhancing the Responsible and Sustainable Expansion of the Science Shops Ecosystem in Europe

VA är med i ett EU-projekt för att främja utvecklingen av science shops, där forskare erbjuder andra delar av samhället hjälp med utredningar och forskning. Koordinator är SYNYO i Wien och projektet pågår 2017–2020.

VA har under året utvecklat en rad hjälpmedel, råd och tips om hur Science Shops kan startas, organiseras och drivas. VA arrangerade också en pop-up science shop, kallad kunskapskiosk, under *Almedalsveckan*, en *workshop* i anslutning till *VA-dagen* och en serie *webbinarier*.

**JAG VILL, MEN
HINNER INTE!**
FORSKARES SYN PÅ
KOMMUNIKATION OCH
ÖPPEN VETENSKAP

*Nationell
enkätundersökning
2019*

Öppen vetenskap handlar om att göra forskning mer tillgänglig för samhället. Men hur ska det gå till? Och vilka hinder finns på vägen dit? Det var frågor som togs upp vid ett Almedalsseminarium den 2 juli 2019 arrangerat av Vetenskap & Allmänhet inom **ORION-projektet**. Foto: Fatima Memic/VA

För att forskningen ska kunna ta sig an samhällsproblemen behöver forskare komma närmare samhället. En del av lösningen kan vara kunskapskiosker (science shops), ställen där allmänhet och civilsamhälle samverkar med forskare för att ta fram ny kunskap. Under 2019 slog **SciShops-projektet** upp en **kunskapskiosk** i Visby för att ta reda på vad Almedalen ville forska om. Foto: Hanna Mellin/VA

FORUM FÖR FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Forum för forskningskommunikation är en mötesplats för forskningskommunikatörer under Vetenskapsfestivalen i Göteborg, som lockade runt 450 deltagare den 3 april. Arrangörer var åtta forskningsfinansiärer, Vetenskapsfestivalen och VA. VA arrangerade också workshopen *Why should the public be engaged in science?* i anslutning till forumet, anordnade ett mingel för medlemmar och var medarrangör av en *nätverksträff för nordiska kommunikationschefer*.

Workshopen “Why should the public be involved in science?” arrangerades i anslutning till **Forum för forskningskommunikation** 2019. Cirka 50 deltagare från olika nordiska länder utbytte kunskap om allmänhetens attityder till forskning och vetenskap och diskuterade medborgarnas vilja att engagera sig i forskning. *Foto: Filmen “Why should the public be involved in science?” på Youtube/Producent Anders Frick.*

FORSKAR GRAND PRIX

För åttonde året anordnades **Forskar Grand Prix**, där forskare tävlar i att presentera sin forskning på fyra minuter inför publik. Sex deltävlingar hölls runt om i Sverige i anslutning till ForskarFredag. Dessutom fanns möjlighet att med ett inspelat framträdande direktkvalificera sig till finalen. Totalt medverkade **31 forskare** varav 16 män och 15 kvinnor i tävlingen.

Den nationella finalen hölls i Stockholm den 26 november. I tävlingen röstade publiken tillsammans med en expertjury fram segraren. Vinnare blev Keivan Javanshiri, forskare vid Lunds universitet. Finalen arrangerades tillsammans med forskningsråden Formas, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova. Den filmades av UR och sändes senare i Kunskapskanalen.

Projektledaren Anders Sahlman på VA tar en selfie med finalisterna efter **Forskar Grand Prix** på Nalen i Stockholm 2019. Foto: Erik Cronberg

MÅL 3:

BESLUTFATTARE TAR DEL AV VETENSKAP, SER VÄRDET AV DIALOG MELLAN FORSKNING OCH SAMHÄLLE, OCH AGERAR DÄREFTER.

ALMEDALEN

Som en del i Almedalsveckan i Visby samordnade VA en dag på temat *Forskning och demokrati* tillsammans med fyra medlemsorganisationer och var själv arrangör av ett **dialogseminarium** om öppen vetenskap. VA öppnade också en **Kunskapskiosk** i Visby hamn där **22 forskare** från medlemsorganisationer medverkade.

Anders Sahlman på VA modererar samtal med riksdagsledamöterna Ilona Szatmári Waldau (V) och Betty Malmberg (M) på **Almedalsseminariet** "Öppna vetenskapen till varje pris?" 2019. Foto: Martin Bergman/VA

HURVETDUDET?

För att lyfta behovet av ökad kunskap om vad vetenskap är och påtala vikten av att politiker har tillgång till och tar till sig av forskningsbaserad kunskap omarbetades och nylanserades webbplatsen *hurvetdudet.nu*, en vidareutveckling av Manifestationerna för vetenskap och kampanjen **#Hurvetdudet?** som genomfördes 2017 och 2018.

ÖPPEN VETENSKAP, SAMVERKAN OCH FORSKNINGSKOMMUNIKATION

För att stärka svenska aktörer att bli framgångsrika i Horisont 2020-programmet *Science with and for Society, SwafS*, genomförde VA fyra **workshops i öppen vetenskap** och samverkan (public engagement) i samarbete med olika lärosäten. VA föreläste vid sex universitets **kurser och workshops om att kommunicera vetenskap**.

Workshop om Öppen vetenskap och RRI på Karlstads universitet. VA ger en serie workshops som finansieras av Vinnova. Foto: Lotta W Tomasson/VA

SKRIVELSER OCH REMISSVAR

VA har lämnat ett **inspel till regeringens aviserade forskningsproposition**. Föreningen har medverkat i ett **sakråd** på Statsrådsberedningen och bidragit till årets nationella reformprogram för Europa 2020. VA har också lämnat **remissvar** på *Forskningsdatautredningens* och *Styr- och resursutredningens slutbetänkanden*, liksom ett remissvar på förslaget till *ny lagstiftning om komplementär och alternativ medicin och vård*.

VA har träffat **kommittén En nationell satsning på medie- och informationskunnighet och det demokratiska samtalet** och undertecknat ett **öppet brev** till *EU-kommissionen* om att i nästa ramprogram för forskning och innovation mer engagera EU-medborgarna. I maj mötte föreningen **forskningsminister Matilda Ernkrans** för ett samtal om vad VA är, gör och vill åstadkomma.

VAs Cissi Askwall och Gustav Bohlin hos **forskningsminister Matilda Ernkrans**. Foto: Klas-Herman Lundgren

MÅL 4:

VAS ROLL SOM EXPERTORGANISATION INOM DIALOG, FORSKNINGSKOMMUNIKATION OCH SAMVERKAN FORTSÄTTER ATT STÄRKAS NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

INTERNATIONELLA KONFERENSER OCH SEMINARIER

VA medverkade under 2019 i:

- Två webinarier om hur utvecklingen av urbana miljöer kan bli mer inkluderande, arrangerade av *JPI Urban Europe* i januari
- Workshopen *Empowering Civil Society through Participatory Investigation* den 1–2 februari i Paris
- Publik konsultation inom *EU-projektet CONCISE* den 22 mars i Barcelona
- En session om att överbrygga klyftan mellan forskning och politik vid *ForteTalks* den 26 mars i Nacka
- Presentationer på *ECSAs*, *EUSEAs* och *Ecsites* årskonferenser
- Flera presentationer vid *HSS, Högskola och Samhälle i Samverkan* den 9–10 maj i Örebro
- Keynote vid *Science Communication Masterclass* den 9 juli i Cambridge
- En workshop vid *International Transdisciplinarity Conference* den 10 september i Göteborg
- En presentation vid *IFFIS-konferensen om Öppen vetenskap* den 19 november i Stockholm
- *Nordiskt möte för forskningskommunikationsansvariga* den 19 november i Tallinn
- *Global Research Councils europeiska förmöte* den 3 december i Oslo
- Ett panelsamtal om knowledge transfer vid *Helmholtz Association of German Research Centers* årliga konferens den 10 december i Berlin

RÅDGIVANDE ORGAN OCH EXPERTGRUPPER

VA ingick i:

- Advisory Group för **Christmas Lectures** vid Royal Institution i Storbritannien
- Advisory Board för EU-projektet **CONCISE, Communication's role on perception and beliefs of EU Citizens about Science**

- Styrelsen för **EUSEA, European Science Engagement Association**
- **Forskningskommunikationsgruppen vid Karolinska Institutet**
- Styrgruppen för **HanaAcademy**, Hanaholmens program för att främja bilateralt kunskapsutbyte inom högre utbildning och forskning i Sverige och Finland
- **Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens forskningsutskott**
- Advisory Board för Open Access-tidskriften **Research for All: Universities and Society**
- **Nationella referensgruppen för Science with and for Society inom Horisont 2020**
- **Svenska nationalkommittén för biologi**
- Advisory Board för **Wissenschaft-im-Dialogs Wissenschaftsbarometer** i Tyskland

MEDLEMSKAP

VA är medlem i de ideella föreningarna:

- **Almega**
- **Citizen Science Association**
- **ECSA – European Citizen Science Association**
- **Ecsite** – det europeiska nätverket för science centers och museer
- **EUSEA – European Science Engagement Association**
- **Ideell Arena**

EUSEA och flera av dess medlemmar på projektmöte hos VA i juli 2019.

Foto: [Facebook.com/europeanscienceengagement](https://www.facebook.com/europeanscienceengagement) - Annette Klinkert

MÅL 5:

VAs MEDLEMMAR SKA VARA EN MÅNGFALD AV SAMHÄLLSAKTÖRER. VA SKA ERBJUDA NÅGOT AV VÄRDE FÖR SAMTLIGA MEDLEMMAR

VA-DAGEN

I anslutning till föreningens årsmöte arrangerades **Från samtal till samverkan – VA-dagen 2019** med fokus på öppen vetenskap och samskapande. Cirka 180 personer deltog.

En skrift för att uppmärksamma VA:s hittills **100 rapporter** och deras innehåll publicerades och delades ut vid VA-dagen.

NYHETSBRV OCH WEBB

VAs **Nyhetsbrev** utkom åtta gånger under året. Brevet har ca **2 600 prenumeranter** och **30 procents** öppningsfrekvens. (I genomsnitt är en bra öppningsfrekvens mellan 20–25 procent enligt branschindex.)

Det **internationella nyhetsbrevet** på engelska utkom fyra gånger och har drygt **200 prenumeranter** och **31 procents** öppningsfrekvens.

Tio **gästkrönikor** publicerades författade av personer vid nio medlemsorganisationer. Den mest lästa gästkrönikan (747 unika läsare) under året var forskaren Douglas Nilssons *Listen to the Scientists*. Han forskar vid Stockholms universitet och skrev om att barnen i Fridays4future på ett år har åstadkommit mer än vad forskare gjort på 30 år.

VA tog också fram en **digital adventskalender** som lyfte fram olika delar av verksamheten.

Exempel från **VA-dentskalendern 2019**.
Grafisk design: Hanna Mellin/VA

VAs Martin Bergman i fokus och Lena Söderström till höger i dialog vid utställningsdelen av årets **VA-dag** där både medlemmar och VA visade upp samverkans- och samskapandeprojekt. Foto: Ben Libberton/VA

VA drev under 2019 sju webbplatser varav tre ej längre aktivt:

WEBBPLATS	ANTAL ANVÄNDARE	ANTAL ANVÄNDARE (jmf m 2018)	Antal SIDVISNINGAR	Antal SIDVISNINGAR (jmf m 2018)	SIDVISNINGAR engelska delen (jmf m 2018)
<i>v-a.se</i>	36 999	+ 16,0 %	92 747	+ 8,4 %	+ 16,6 %
<i>forskarfredag.se</i>	30 037	+ 40,1 %	74 183	+ 23,7 %	+ 83,6 %
<i>forskargrandprix.se</i>	9 141	- 16,4 %	26 377	- 12,8 %	+ 21 %
<i>medborgarforskning.se</i>	Projektet ARCS via Göteborgs universitet sköter databasen varför statistik saknas.				
<i>hurvetdudet.nu, kommuniceraforskning.se, swafs.se</i>	Ej aktiva projekt				

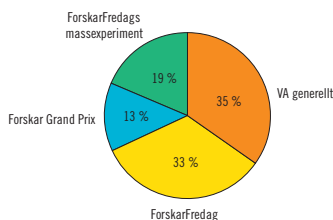
Den mest besökta rapportsidan under 2019 på VAs webb var **Jag vill men hinner inte – forskares syn på kommunikation och öppen vetenskap** (*VA-rapport 2019:7*) med över 1 000 sidbesök.

PRESS OCH DIGITAL MEDIA

Föreningen och dess verksamheter uppmärksammades **redaktionellt** i media drygt **400 gånger** under året, vilket är en ökning om **24 procent**.

Andelen inslag i **TV och radio** ökade med **4 procent**. Det VA-projekt som ökade mest i antal omnämmanden i media var **Forskar Grand Prix** som ökade med **34 procent**.

Andelar av omnämmanden i redaktionella medier uppdelat på VA-projekt

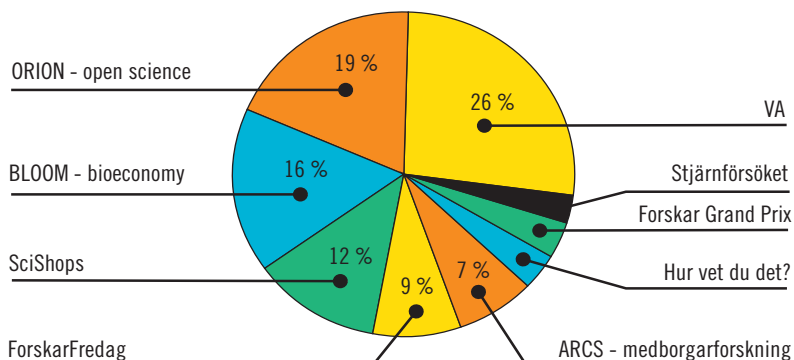

Närvaron i sociala medier stärktes under 2019:

KANAL	ANTAL INLÄGG (jmf m 2018)	ENGAGEMANG (jmf m 2018)	EXPONERING (jmf m 2018)	Antal följare FANS (jmf m 2018)	ANTAL FÖLJARE vid årets slut
Twitter	+ 19,6 %	+ 3,5 %	+ 16,8 %	+ 7,9 %	8 046
Facebook (VA)	+ 21 %	+ 39,6 %	+ 29 %	+ 15,2 %	1 881
Facebook (ForskarFredag)	+ 79,8 %	+ 84,7 %	+ 837,7 %	+ 8,7 %	1 797
Instagram	+ 6,6 %	- 25,7 %	+ 2,1 %	+ 24,6 %	1 013
LinkedIn	+ 141,8 %	+ 78,8 %	– (går ej att mäta)	+ 59,3 %	516
	Uppladdade FILMKLIPP under 2019	ANTAL VISNINGAR (jmf m 2018)	ANTAL EXPONERINGAR 2019	Mest sedda filmklipp:	
YouTube	30	+ 10,8 %	78 748	1. Vad är vetenskap? // What is science? (3 499 visningar) 2. Final i Forskar Grand Prix 2019 (1 770 visningar)	

VA och VAs projekt omnämndes **13 494 gånger** i **sociala medier** under 2019.

Andelar av det totala omnämmandet i sociala medier uppdelat på VA-projekt

STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI

STYRELSE

Föreningens årsmöte hölls den 8 oktober. Styrelsen har sammanträtt fem gånger.

Styrelsens efter årsmötet den 8 oktober 2019:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Anna Hedlund**, LSU/Unge forskare
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Magnus Huss**, IKEM, Innovations- och kemi-industrinä
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Betty Malmberg**, Rifo, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lisa Månsson**, Statens maritima och transporthistoriska museer
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Jack Werner**, frilansjournalist

VAs ordförande fr.o.m. 8 oktober 2019
Ann Fust. Foto: Gustaf Waesterberg.

Styrelsen efter årsmötet den 10 oktober 2018:

- **Kerstin Norén**, ordförande
- **Patrik Hadenius**, Utgivarna
- **Anna Hedlund**, LSU/Unge forskare
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Lisa Månsson**, Statens maritima museer
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Thomas Strand**, Rifo; (fr 28 nov **Betty Malmberg**)
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Klas Wählberg**, Teknikföretagen

VAs ordförande Kerstin Norén fram till 8 oktober 2019. Foto: Gustaf Waesterberg.

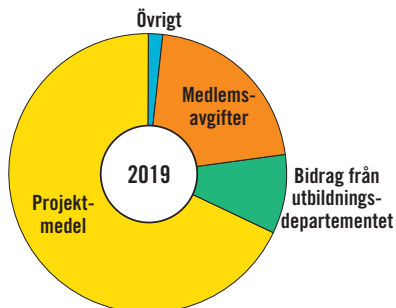
EKONOMI

Föreningen sökte och mottog i regleringsbrev ett särskilt **regeringsanslag** för 2019. Detta utgjorde tillsammans med **medlemsavgifter** 30 procent av intäkterna.

Projektmedel kom från:

- AFA Försäkring
- Carl Tryggers Stiftelse för Vetenskaplig Forskning
- EU-kommissionen
- forskningsrådet Formas
- forskningsrådet Forte
- Göteborgs universitet
- IKEM – Innovations- och kemindustrierna
- Jacob Wallenbergs Stiftelse
- Jernkontoret
- Kungl. Vitterhetsakademien
- LIF – de forskande läkemedelsföretagen
- Lunds universitet
- Oscar och Maria Ekmans donationsfond
- Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
- SULF – Sveriges universitetslärare och forskare
- Sveriges Ingenjörer
- Uppsala universitet
- Vetenskapsrådet
- Vinnova
- Wenner-Gren Stiftelserna
- Åforsk

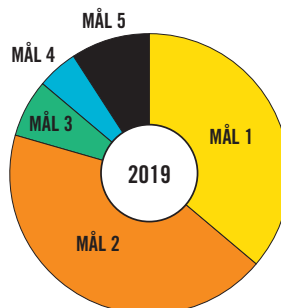
Var kommer intäkterna ifrån?

Intäkter

Intäktsstyp	%	Utfall (SEK)
Medlemsintäkter	21%	2 774 850
Stattliga bidrag	9%	1 200 000
Projektbidrag	68%	8 818 031
Övriga intäkter	2%	216 195
Summa intäkter	100%	13 009 076

Hur används intäkterna?

Kostnader

Mål	%	Utfall (SEK)
1	36%	3 913 642
2	43%	5 830 875
3	7%	1 138 000
4	5%	704 000
5	9%	964 000
Summa kostnader	100%	12 450 512

KANSLI

Cissi Billgren Askwall, Martin Bergman, Gustav Bohlin, Fredrik Brounéus, Maria Hagardt, Anders Sahlman, Lena Söderström och Lotta Waesterberg Tomasson var var vid årsskiftet 2019/2020 tillsvidareanställda. Medarbetarna Anna Borgström Korba, Helen Garrison, Pelle Isaksson, Ben Libberton, Hanna Mellin och Oskar Tornborg arbetade också på VA i olika anställningsformer under hela eller delar av året.

VA:s kansli i januari 2019. Pelle Isaksson, Helen Garrison, Cissi Billgren Askwall, Hanna Mellin, Martin Bergman, Lotta Waesterberg Tomasson, Gustav Bohlin, Anders Sahlman, Lena Söderström, Oskar Tornborg, Maria Hagardt och Fredrik Broneús. På bilden saknas Anna Borgström Korba och Ben Libberton som anställdes senare på året.
Foto: Gustaf Waesterberg.

Föreningens kansli är beläget i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens byggnad på Grev Turegatan 14 i Stockholm.

Henricson Lindberg Consulting AB skötte ekonomiredovisningen under året. Vid årsmötet omvaldes auktoriserade revisorn *Michael Christensson, Sonora revision AB*. Verksamhetens innehåll har granskats av revisorn *Helena Nicklasson*.

VERKSAMHETEN FRAMÖVER

VA samordnar vetenskapsfesten ForskarFredag för femtonde året och Forskar Grand Prix för nionde året. Dessutom görs ett nytt massexperiment och två opinionsundersökningar under år 2020.

Tillsammans med tre lärosäten utvecklar VA en webbportal och ett kunskapscentrum för medborgarforskning i Sverige i ett projekt som pågår till och med 2021. Samarbetet Vetenskapen i samhället med SOM-institutet fortsätter till och med 2022 med nuvarande anslag.

VA arbetar med att utveckla forskningskommunikation och samverkan mellan forskning och omgivande samhälle inom ramen för fem EU-finansierade projekt som pågår till och med 2020, 2021 respektive 2022.

ÅRSREDOVISNING

EKONOMISK ÖVERSIKT

FLERÅRSÖVERSIKT AV NYCKELTAL

	2019	2018	2017	2016	2015
OGANISATIONSMEDLEMMAR (ANTAL)	93	88	84	80	77
MEDLEMSAVGIFTER (TKR)	2 775	2 455	2 523	2 505	2 368
PROJEKTBI DRAG (TKR)	8 818	8 699	5 733	4 917	3 999
EGET KAPITAL (TKR)	1 463	941	1 236	1 813	1 823
BALANSOMSLUTNING (TKR)	7 878	8 785	8 064	6 801	3 717
SOLIDITET	18 %	11 %	15 %	27 %	49 %

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
VID ÅRETS BÖRJAN	1 236 464	-295 463	941 001
RESULTATDISPOSITION			
Balanseras i ny räkning	-295 463	295 463	-
ÅRETS RESULTAT		522 221	522 221
VID ÅRETS SLUT	941 001	522 221	1 463 222

FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	941 001
Årets resultat	522 221
TOTALT	1 463 222

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	1 463 222
TOTALT	1 463 222

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2019	2018
	1		
FÖRENINGENS INTÄKTER			
MEDLEMSAVGIFTER		2 774 850	2 455 200
STATLIGA ANSLAG		1 200 000	1 200 000
PROJEKTBI DRAG		8 818 031	8 699 402
ÖVRIGA INTÄKTER		216 195	102 212
SUMMA FÖRENINGENS INTÄKTER		13 009 076	12 456 814
FÖRENINGENS KOSTNADER			
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2	-3 943 944	-4 524 295
PERSONALKOSTNADER	3	-8 503 893	-8 200 650
AVSKRIVNINGAR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	4	-65 523	-46 933
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER		-22 782	—
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER		-12 536 142	-12 771 878
RÖRELSERESULTAT		472 934	-315 064
FINANSIELLA POSTER			
RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER		50 059	20 074
RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE POSTER		-772	-473
SUMMA FINANSIELLA POSTER		49 287	19 601
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		522 221	-295 463
ÅRETS RESULTAT		522 221	-295 463

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
MASKINER OCH INVENTARIER	4	214 199	191 042
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		214 199	191 042
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		214 199	191 042
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
KUNDFODRINGAR		3 344 556	3 412 475
ÖVRIGA FODRINGAR		24	–
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPSLUPNA INTÄKTER	5	942 131	330 600
SUMMA KORTFRISTIGA FODRINGAR		4 286 711	3 743 075
Kassa och bank			
KASSA OCH BANK		3 377 487	4 851 183
SUMMA KASSA OCH BANK		3 377 487	4 851 183
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		7 664 198	8 594 258
SUMMA TILLGÅNGAR		7 878 397	8 785 300

Belopp i kronor	Not	2019	2018
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BALANSERAT RESULTAT		941 001	1 236 464
ÅRETS RESULTAT		522 221	-295 463
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		1 463 222	941 001
SUMMA EGET KAPITAL		1 463 222	941 001
KÖSTFRISTIGA SKULDER			
LEVERANTÖRSSKULDER		564 469	1 179 547
SKATTESKULDER		30 947	41 905
ÖVRIGA SKULDER		110 369	171 663
UPPSLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	6	5 709 390	6 451 184
SUMMA KÖSTFRISTIGA SKULDER		6 415 175	7 844 299
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 878 397	8 785 300

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR – NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper:

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10. Årsredovisning i mindre företag.

Redovisning av bidragsintäkter

Villkorade bidrag intäktsförs så att de ställs mot de kostnader bidragen avser täcka. Medlemsavgifter och statliga bidrag intäktsförs över den period dessa avser.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Not 2 Föreningens kostnader:

Belopp i kronor	2019	2018
ARVODEN OCH KÖPTA TJÄNSTER	-1 923 271	-2 483 629
ADMINISTRATION OCH SERVICE	-574 459	-487 803
RESEKOSTNADER	-376 219	-432 691
PUBLIKATIONSKOSTNADER OCH TRYCKSAKER	-314 610	-367 641
EKONOMI- OCH REVISIONSARVODEN	-438 429	-392 712
KONFERENS- OCH ARRANGEMANGSKOSTNADER	-250 894	-269 097
ÖVRIGA EXTERNA TJÄNSTER	-66 061	-90 721
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER	-3 943 944	-4 524 295

Not 3 Medeltal anställda:

2019: II st

2018: IO st

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer:

Belopp i kronor	2019-12-31	2018-12-31
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
VID ÅRETS BÖRJAN	256 038	214 987
UTRANGERING	-37 395	
NYANSKAFFNINGAR	113 947	41 051
	332 590	256 038
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN		
VID ÅRETS BÖRJAN	-64 996	-18 063
UTRANGERING	12 584	
ÅRETS AVSKRIVNING ENLIGT PLAN	-65 979	-46 933
	-118 391	-64 996
PLANENLIGT RESTVÄRDE VID ÅRETS SLUT	214 199	191 042

Not 5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

Belopp i kronor	2019	2018
UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER	802 007	111 134
ÖVRIGA POSTER	140 124	219 466
	942 131	330 600

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

Belopp i kronor	2019	2018
FÖRUTBETALDA BIDRAGSINTÄKTER	2 003 376	3 144 235
PERSONALRELATERADE POSTER	621 693	495 824
FÖRUTBETALDA MEDLEMSAVGIFTER	2 865 400	2 663 500
ÖVRIGA POSTER	218 921	147 625
	5 709 390	6 451 184

VETENSKAP & ALLMÄNHET, VA, främjar dialog och öppenhet mellan allmänhet och forskare. Föreningen arbetar för att åstadkomma samtal i nya former om forskning. VA utvecklar också ny kunskap om samspelet forskning – samhälle genom opinionsundersökningar och studier. Medlemmar är organisationer, myndigheter, företag och föreningar. Dessutom finns individuella medlemmar.
www.v-a.se

Vetenskap & Allmänhet